

POLÍTICA DE PROTECCIÓ I BON TRACTE A NENS, NENES I ADOLESCENTS

Versió 2 · Proposta d'actualització per a l'aprovació de la Junta Directiva

Fitxa del document

Camp	Contingut
Títol	POLÍTICA DE PROTECCIÓ I BON TRACTE A LA INFÀNCIA I L'ADOLESCÈNCIA A LA GRESCA
Àrea funcional	Transversal
Aprobat per	Junta Directiva
Data d'aprovació	Versió 1: 10/06/2024 · Versió 2: [pendent d'aprovació]
Data de revisió	Revisió parcial: setembre de 2026 · Propera revisió completa: 2028 (cada 4 anys)
Versió en vigor	2 (un cop aprovada)
Objectius	Vetllar pel bon tracte de la infància i l'adolescència a totes les activitats de l'organització, dotar d'eines d'actuació preventives i dels protocols necessaris per a l'actuació davant de qualsevol forma d'assetjament a la infància i l'adolescència.
Abast	L'abast de la política de bon tracte cap a la infància i l'adolescència afecta totes les activitats i serveis que es desenvolupen a l'entitat, i totes les persones que hi participen, contractades i voluntàries.
Documents relacionats	1. Protocol davant de la sospita o certesa d'abús en la infància i l'adolescència a l'entitat. 2. Protocol davant de l'assetjament en la infància i l'adolescència a l'entitat. 3. Codi de conducta. 4. Declaració de coneixement i compromís (annex 3). 5. Pla de voluntariat de La Gresca.
Delegada de Junta Directiva per a la protecció de NNA	
Responsable de protecció de NNA (delegada de protecció)	

Control de canvis

Versió	Data	Observació	Responsable
1	10/06/2024	Versió inicial	[]
2	[data]	Actualització normativa i incorporació del voluntariat (detall a la taula següent)	[]

Canvis introduïts a la versió 2

Apartat	Canvi
3. Declaració institucional	S'elimina el DNI de la presidenta (minimització de dades, RGPD), perquè el document es publica al web. S'afegeix un sisè objectiu sobre la participació dels infants i la comunicació amb les famílies.
4. Abast	S'hi afegeix explícitament l'alumnat de servei comunitari.
5. Codi de conducta	Es concreta que el codi obliga també les persones voluntàries i que se signa en incorporar-se (annex 3).
6. Anàlisi de riscos	S'afegeixen accions preventives a "Trucades a adolescents", que no en tenia, i el full de compromís als premonitors menors d'edat. Es corregeixen errades de format.
7. Gestió de personal	El certificat negatiu de delictes sexuals s'exigeix també al voluntariat i a les persones en pràctiques (art. 57 de la LO 8/2021), abans de començar i amb renovació periòdica. S'hi afegeixen la selecció i la formació del voluntariat i les conseqüències dels incompliments per al voluntariat (Llei 25/2015).
8. Resposta de casos	La garantia de no-represàlia s'estén al voluntariat. Es corregeix la remissió als protocols (abans remetia a l'apartat 5). S'hi afegeixen els telèfons 112 i 116 111.
9. Difusió	S'hi afegeixen les mesures de participació dels infants i adolescents i de comunicació amb les famílies (art. 48 de la LO 8/2021). La versió publicada al web no inclou dades personals no

Apartat	Canvi
	necessàries.
Annexos 1 i 2	Els diagrames es refan en text editable. La DGAIA se substitueix per la DGPPIA. Infància Respon passa al 116 111. Els registres de rebuda s'adrecen també al voluntariat.
Annex 3 (nou)	Declaració de coneixement i compromís amb la política i el codi de conducta.
General	Correcció d'errades tipogràfiques.

Índex

Fitxa del document.....	2
Control de canvis.....	2
Canvis introduïts a la versió 2.....	2
Índex.....	4
1. Presentació de l'entitat.....	5
1.1. Dimensió educativa i social.....	5
1.2. Dimensió territorial i comunitària.....	5
1.3. Professionalitat i capacitat de gestió.....	5
2. Definicions.....	7
3. Declaració institucional.....	9
Objectius concrets.....	9
4. Abast de la política.....	10
5. Codi de conducta.....	11
6. Anàlisi de riscos.....	12
Situacions de risc generals a totes les edats i accions preventives.....	12
Situacions de risc i accions preventives, infants de 0 a 4 anys.....	13
Situacions de risc i accions preventives, adolescents.....	14
7. Gestió de personal i del voluntariat.....	15
8. Resposta de casos.....	16
9. Difusió i participació.....	17
10. Seguiment i revisió de la política.....	18
Annex 1. Protocol davant de la sospita o certesa d'abús en la infància i l'adolescència a l'entitat.....	19
Annex 1.1. Delegats/des de protecció contra els abusos sexuals a La Gresca.....	19
Annex 1.2. Procediment en cas de sospita d'abús sexual.....	19
Annex 1.3. Procediment en cas de certesa d'abús sexual.....	20
Annex 1.4. Procediment en cas de certesa d'abús sexual entre dos infants.....	20
Annex 1.5. Registre de rebuda.....	21
Annex 2. Protocol per a la prevenció, la detecció i l'actuació davant l'assetjament entre infants.....	22
Annex 2.1. Protocol a seguir en activitats de lleure dins el marc escolar.....	22
Annex 2.2. Protocol a seguir en activitats de lleure no vinculades a una escola.....	22
Annex 2.3. Registre de rebuda.....	23
Annex 3. Declaració de coneixement i compromís.....	24

1. Presentació de l'entitat

El Centre d'Esplai La Gresca neix l'any 1994 amb la voluntat de contribuir al desenvolupament integral dels infants i joves, donant un seguit d'eines i coneixements que permetin la seva relació amb l'entorn que els envolta. La Gresca és una associació sense afany de lucre, orientada al servei públic des de la iniciativa social, independent de l'administració i dels partits polítics i arrelada al territori. En aquest sentit, és una entitat propera a les persones i les entitats, que treballa per l'educació en el temps lliure, per l'estructuració i vertebració del teixit associatiu, per la inclusió i la cohesió social i per la millora de la qualitat de vida de les persones.

1.1. Dimensió educativa i social

L'esplai pretén afavorir el creixement i el desenvolupament dels infants i joves com a subjectes actius, constructius, crítics i lliures. Alhora potencia la construcció de relacions d'igualtat amb els altres i promou valors com la solidaritat, la cooperació i el respecte. En aquest sentit, considerem l'esplai com una forma alternativa de viure el lleure que, a través d'una acció educativa global, intenta potenciar una actitud positiva, de respecte, cooperació i confiança que ajudi a la construcció d'una societat més justa i democràtica, que permeti el desenvolupament dels drets i els valors de les persones.

Els canvis socials i les noves demandes i necessitats entorn de l'educació dels infants i joves fan que l'escola no pugui assumir ella sola el repte de l'educació i menys que ho faci dins de l'horari lectiu. El teixit social, i especialment les entitats de lleure, hem generat fórmules diverses per adaptar-nos als nous temps i, conjuntament amb l'escola, la família i altres agents educatius, hem assumit la coresponsabilitat en la complexa tasca d'educar els nois i noies.

El temps lliure, però, corre el risc de convertir-se en el temps de la desigualtat. Hi ha un espai d'estratificació social entre nois i noies que cada cop més s'està concretant en el temps lliure. I és aquí on les desigualtats socials, econòmiques i culturals marquen la diferència. Veiem, doncs, que una de les funcions més importants de l'educació en el lleure serà la compensació de les desigualtats per a una població en risc d'exclusió. Si el temps lliure ha de ser un temps educatiu, ho ha de ser per a tothom. Pensar i planificar l'educació en el lleure ha de ser pensar i planificar en clau d'integració i no d'estigmatització. La Gresca pretén contribuir que el temps lliure sigui per a tots i totes sense discriminacions. Subratllem el caràcter obert, divers i no discriminatori que han de tenir les solucions als nous reptes educatius i, per tant, creiem que no han de ser objecte de negoci o d'exclusió per raons econòmiques.

1.2. Dimensió territorial i comunitària

Tota aquesta feina, però, no es realitza de forma aïllada, sinó que treballem conjuntament amb el teixit associatiu de l'entorn per avançar en la millora i la dinamització del barri i els municipis on som presents. Entenem el territori com una de les eines més fortes de cohesió de la societat democràtica i les iniciatives de La Gresca s'encaminen a reforçar-lo. Pensar i actuar en clau de territori possibilita treballar directament les necessitats socials i educatives, superant les visions sectorials i apostant per la vertebració i la fortalesa de la societat civil del barri, com a elements clau per a la qualitat de vida i per a la inclusió social.

Des de La Gresca apostem per la cooperació entre tots els agents educatius i socials del territori perquè els nous reptes educatius exigeixen la suma d'esforços coordinats, reforça la identitat local i la qualitat de vida del barri i, a través del treball en xarxa, es potencia l'eficàcia. Per això, treballem directament amb les escoles, posant-nos al servei dels mestres i disposats a treballar dins i fora del marc escolar. Treballem, també, directament amb les famílies, afavorint canals de participació i comunicació i la coresponsabilitat de la família en el lleure dels fills i filles.

1.3. Professionalitat i capacitat de gestió

La Gresca, com a entitat sense ànim de lucre i de servei públic, és del tot indicada per desenvolupar aquests serveis. Disposa d'una llarga experiència i un bagatge històric en el treball envers els infants i joves. Està formada per equips experimentats que es posen a disposició dels nois i noies i les famílies que precisen suport, orientació o informació per pal·liar situacions de dificultat, facilitar el seu accés als serveis socials, millorar les seves competències personals i afrontar en millors condicions les situacions de desavantatge.

Per això hem recorregut un itinerari evolutiu d'un funcionament poc intens a un funcionament permanent, d'un equip exclusivament voluntari a la consolidació d'un equip mixt de voluntaris i professionals, i de l'ús d'equipaments amb pocs requisits a equipaments més dignes i confortables.

La Gresca manté un grau d'autoexigència molt gran pel que fa a la qualitat de les seves actuacions. Volem fer les coses ben fetes i amb plantejaments educatius seriosos. En la mesura que les activitats i serveis que desenvolupa requereixen uns coneixements i una preparació específica, apostem perquè es realitzin de manera professionalitzada i amb la màxima qualitat i competència.

2. Definicions

Nena, nen, adolescent (NNA): s'entén per nen, nena i adolescent tot ésser humà des del seu naixement fins als 18 anys d'edat (definició de la Convenció sobre els Drets de l'Infant).

Violència (definició de la LOPIVI): s'entendrà per violència el maltractament físic, psicològic o sexual, els càstigs físics, humiliants o denigrants, el descuit o tracte negligent, les amenaces, injúries i calúmnies, l'explotació, incloent-hi la violència sexual, la corrupció, la pornografia infantil, la prostitució, l'assetjament escolar, l'assetjament sexual, el ciberassetjament, la violència de gènere, la mutilació genital femenina, el tràfic d'éssers humans amb qualsevol fi, el matrimoni infantil, així com els actes d'omissió produïts per les persones que han de ser garants de la protecció de les persones menors d'edat.

Protecció infantil institucional: inclou totes aquelles mesures que s'han de prendre per part d'una organització que treballa amb infants i adolescents per ajudar a reduir els riscos que poden generar situacions de desprotecció. Aquest conjunt d'accions pretén generar una cultura general de protecció dins l'organització.

Protecció: es tracta de l'acció que es porta a terme per protegir un infant o adolescent concret davant una situació de desprotecció que s'hagi identificat.

Bon tracte (definició de la LOPIVI, art. 1.3): s'entén per bon tracte a efectes d'aquesta llei aquell que, respectant els drets fonamentals dels infants i adolescents, promou activament els principis de respecte mutu, dignitat de l'ésser humà, convivència democràtica, solució pacífica de conflictes, dret a igual protecció davant la llei, igualtat d'oportunitats i prohibició de discriminació d'infants i adolescents.

Bon tracte (UNICEF): tot nen, nena o adolescent té dret al bon tracte, que implica una criança i educació on estan protegits de la violència en qualsevol de les seves formes, basada més aviat en la promoció de l'amor, l'afecte, la comprensió mútua, el respecte recíproc i la solidaritat humana.

Abús sexual: és aquella situació en la qual un infant o adolescent és utilitzat per satisfer els desitjos sexuals de l'adult o qualsevol persona major d'edat. L'agressor/a està en una posició de poder o control sobre el/la menor, ja sigui presenciant o participant en activitats sexuals que violen els tabús socials i legals de la societat i que el/la menor no comprèn o per a les quals no està preparat d'acord amb el seu desenvolupament (incest, violació, tocaments, seducció verbal, masturbació en presència d'un menor, pornografia, etc.). Per tant, no hi pot donar el consentiment.

Tipologies d'abús sexual: hem de ser conscients que existeixen múltiples conductes i situacions que poden incloure's dins del que podríem denominar l'espectre de l'abús sexual infantil i que tot professional ha de conèixer per poder realitzar una tasca de protecció i vetlla del correcte desenvolupament d'un menor.

Dins de les tipologies de l'abús sexual infantil s'inclouen tant les conductes que impliquen contacte físic, com són els tocaments, la masturbació o la penetració oral, anal o vaginal, com aquelles que no impliquen directament aquest contacte, com les proposicions verbals explícites, exhibir els òrgans sexuals amb el propòsit d'obtenir excitació o gratificació sexual, realitzar l'acte sexual intencionadament davant la presència d'un menor, masturbar-se en presència d'un infant o l'ús del menor per a la creació de materials pornogràfics.

L'abús sexual pot ser intrafamiliar, també denominat incest, i es produeix quan la conducta sexual és realitzada per un parent o per figures adultes que estiguin cobrint de manera estable el paper de figures parentals; o extrafamiliar, que es produeix quan hi ha una relació sexual entre un adult i un menor, exceptuant els casos assenyalats per a l'incest.

Tindríem també abusos aguts, quan els pateix en una única ocasió, o crònics, aquells que es produeixen en més d'una ocasió i que poden perdurar durant llargs períodes de temps. Aquests acostumen a ser comesos per persones de l'entorn del menor.

L'abús sexual en línia: els canvis socials i tecnològics donen lloc a noves tipologies d'abús que els professionals han de conèixer. Dins de l'abús sexual sense contacte físic, destaca l'exposició involuntària a material sexual a internet. Cal diferenciar aquells casos en els quals el nen/a i/o adolescent, voluntàriament, accedeix a aquest tipus de materials. En l'exposició involuntària no existiria un agressor directe, sinó que el nen/a o adolescent, per si sol, en utilitzar internet per xatejar, buscar informació o jugar, és exposat de forma involuntària a un material amb escenes sexuals explícites.

Cal esmentar el denominat *online sexual grooming* o abús sexual mitjançant internet, referit a aquells casos en els quals un adult es connecta a internet i estableix relació amb un nen/a i/o adolescent, habitualment fent-se passar

per un altre jove o per un personatge conegut de l'àmbit juvenil. S'inicia així una relació sexual virtual que comença amb converses i pot acabar amb fotografies, vídeos sexuals o fins i tot, en els casos més greus, amb abusos en el món real.

Altres estudis han analitzat les característiques i efectes psicològics de les trucades telefòniques obscenes o del recent *sexting*, en referència a l'ús de telèfons mòbils amb càmeres incorporades per produir i distribuir imatges d'un mateix o d'altres, en una postura o actitud provocativa que manifesten una clara intenció sexual.

3. Declaració institucional

[], presidenta de La Gresca, declara que:

- La Gresca vetllarà pel bon tracte de la infància i l'adolescència a totes les activitats i serveis que l'organització desenvolupi.
- La Gresca es compromet a acomplir els requeriments de la LOPIVI en matèria de bon tracte cap als infants i adolescents.
- La Gresca compta amb els protocols i eines preventives per a l'actuació davant de la sospita o certesa d'abús sexual en la infància i l'adolescència i davant de qualsevol tipus d'assetjament.
- Els equips educatius, contractats i voluntaris, són coneixedors de la política de bon tracte de la infància i l'adolescència i dels procediments relacionats.
- Es treballarà perquè els infants i les seves famílies siguin coneixedors de la política de bon tracte de La Gresca.

Objectius concrets

1. Vetllar per la no vulneració dels Drets de l'Infant.
2. Dotar d'un marc conceptual les persones, professionals i voluntàries, de La Gresca sobre la concepció de qualsevol tipus de violència en la infància i l'adolescència.
3. Prevenir les situacions de maltractament dels infants i adolescents en les activitats que desenvolupem i prevenir les situacions de violència cap a la infància i l'adolescència.
4. Establir els procediments d'actuació davant d'una sospita o davant de la certesa d'abusos sexuals o qualsevol tipus d'assetjament en la infància i l'adolescència.
5. Facilitar eines pedagògiques per tal de poder treballar amb els infants el respecte cap a la intimitat i el cos propi i de l'altre.
6. Garantir la participació activa dels infants i adolescents en la prevenció i l'avaluació de les mesures de protecció, i la comunicació i coordinació amb les famílies.

4. Abast de la política

Aquesta política de protecció o bon tracte a la infància i l'adolescència està estructurada per crear una comunitat segura i protectora per a tots els infants i adolescents. Per això s'aplica a la totalitat de persones que conformen la comunitat de l'entitat i, per tant, afecta:

a) Personal de La Gresca:

- Equips de direcció.
- Equips educatius de qualsevol servei.
- Personal d'administració i serveis.
- Persones voluntàries, en pràctiques, becàries o alumnat de servei comunitari.

b) Personal associat:

- Proveïdors directes.
- Entitats col·laboradores.

c) Altres persones compromeses amb La Gresca que tinguin contacte amb els infants i adolescents:

- Visitants i acompanyants.
- Les famílies dels infants.

L'abast general d'aquest pla de bon tracte en la infància i l'adolescència és tan ampli perquè cap agent implicat en l'entitat pugui tenir cap dubte que aquesta és una organització que vetllarà per la no vulneració dels drets de l'infant i, en primer terme, per la cura del benestar dels infants i adolescents.

5. Codi de conducta

La política de protecció i bon tracte cap a la infància i l'adolescència de La Gresca pretén garantir el benestar dels nens, nenes i adolescents que participen a la nostra organització. En aquest sentit, La Gresca vol que totes les persones que hi treballen o hi col·laboren, contractades i voluntàries, desenvolupin un comportament adequat de bon tracte cap als infants i adolescents atesos a la nostra entitat, que ha d'estar alineat amb els valors i principis d'actuació que també recull el nostre codi d'ètica.

Aquest codi de conducta obliga igualment el personal contractat i el voluntariat. Totes les persones el reben i en signen la declaració de coneixement i compromís (annex 3) abans de començar la seva activitat.

Per això els nostres equips HAN DE:

1. Considerar els infants i adolescents com a subjectes de drets.
2. Respectar els drets de la infància i l'adolescència.
3. Exercir el component protector i educatiu del rol com a adult i prestar el suport adequat quan un infant o adolescent ho necessiti.
4. Dur a terme la tasca educativa de forma responsable, sana, respectuosa i segura amb els infants i adolescents.
5. Complir i seguir les recomanacions dels protocols de l'organització en matèria de protecció i bon tracte.
6. Posar en coneixement qualsevol mena de violència detectada vers la infància i l'adolescència en les nostres activitats, mitjançant els canals establerts als protocols d'actuació de l'entitat.
7. Fer ús exclusivament per a finalitats derivades de la tasca educativa de la informació confidencial a la qual es tingui accés en relació amb infants, adolescents i les seves famílies.

Per això els nostres equips NO HAN DE:

1. Cometre faltes de maltractament de paraula o d'obra, emetre o dirigir crits o comentaris pejoratius, ofensius o de falta de respecte o consideració, dur a terme actuacions inadequades educativament ni realitzar actes discriminatoris vers cap infant o adolescent, ja sigui directament o indirectament, incloent-hi a través de tercers o de xarxes socials.
2. Realitzar intercanvi físic o comunicatiu inapropiat amb infants i adolescents (verbal, físic o sexual).
3. Mantenir relacions sexuals o sentimentals amb persones menors d'edat, ni mantenir converses relacionades amb el sexe o sobre la vida privada pròpia o de tercers.
4. Trobar-se, fora de l'activitat o el servei, amb infants o adolescents sense un motiu professional establert, ni compartir dades de contacte personal: telèfon, xarxes socials, etc.
5. Traslladar en transport privat infants i adolescents, llevat que es tracti d'una situació autoritzada pel servei o els tutors legals.
6. Fer xantatge amb qualsevol tipus d'informació a infants o adolescents o fer ús de la informació de manera inadequada que redundi negativament en el procés educatiu d'infants i adolescents.
7. Prendre imatges de menors d'edat sense complir les indicacions establertes als protocols d'actuació de La Gresca.

6. Anàlisi de riscos

La Gresca incorpora com a objectiu en tots els seus àmbits d'acció i a totes les seves activitats mantenir la integritat dels infants i adolescents en entorns segurs i ben tractants. Per aquest motiu, els equips de la nostra institució tindran en compte els riscos que situa el protocol de prevenció del maltractament en el lleure educatiu de la Generalitat de Catalunya. Aquests riscos seran treballats i compartits, en la mesura del possible, amb els mateixos infants i adolescents, perquè tinguin un paper actiu en el procés d'avaluació de les mesures que es proposen.

A continuació presentem els riscos generals amb les accions de prevenció a tenir presents:

Situacions de risc generals a totes les edats i accions preventives

Activitat	Situació de risc potencial	Nivell de risc	Accions preventives
Ús del lavabo	Activitat realitzada per una sola persona educadora, possibilitat d'aprofitar la intimitat del lavabo per a apropaments inadequats (tocaments, fotos, etc.).	Alt	Sempre que sigui possible, anar amb un grup d'infants (educar per aprendre a gestionar el temps). Si és un cas d'urgència d'un sol infant, avisar un/a altre/a educador/a i respectar el temps lògic d'aquest espai. Si és una activitat que necessita l'ajuda d'un/a monitor/a, no s'ha de tancar amb baldó.
Dutxes i higiene personal, piscina i activitats relacionades amb l'aigua	Dutxar-se sol o sola amb l'infant, tocaments, fotos, exhibicionismes inadequats. Durant aquest espai es pot generar risc si un monitor o monitora es dutxa a soles amb l'infant. Hi pot haver un apropament inapropiat o inadequat a l'infant, i la possibilitat de fotos, exhibicionisme intencionat, coacció de fer algunes actuacions, etc.	Alt	Aquesta mena d'activitats s'han de presentar com a activitats grupals, ja que pot ser una eina de normalització si ens ho plantejem com a objectiu. És important, en el cas de les dutxes, que no les tanquem amb baldó i que hi hagi sempre més de dos infants, a part del/la monitor/a. Cal també que marquem un límit en aquesta mena d'activitats entre la normalització del propi cos i el respecte de la intimitat.
Canvis de roba	En aquest espai es pot produir que un monitor o monitora acompanyi l'infant perquè faci aquesta activitat. Es podria generar risc si es fa ús d'aquest espai per a finalitats com fer fotografies, tocaments, o fins i tot fer-ne un espai íntim per quedar-se a soles amb un infant.	Alt	Els canvis de roba han d'estar plantejats com a activitats grupals. Si s'ha de fer un canvi de roba puntual que impliqui només un infant, és important avisar un altre membre de l'equip de monitors i monitores i respectar el temps lògic d'aquesta activitat.
Ferides, convalescència i malalties	Es presentaria risc en la vulnerabilitat per quedar-se sol amb un infant que ha de fer repòs o que ha de ser atès per curar alguna ferida, vetlles per malalties, etc.	Alt	Anar acompanyat d'un responsable de l'entitat per anar al metge. S'informarà els pares i es demanarà que donin una autorització per escrit que permeti que els monitors i monitores portin l'infant o adolescent al metge. Fer aquests torns, sempre que sigui possible, amb altres infants o monitors/es (exemple: anar a la infermeria amb l'infant que s'ha fet mal i un altre company). En el cas que s'hagi de fer repòs i impliqui la presència d'un/a monitor/a, acordar prèviament quin criteri se seguirà per fer aquesta vetlla.
Dormir fora de casa (casa de colònies, campaments o bivac)	Moment d'intimitat i foscor, que es pot produir en espais tancats o oberts (bivac, acampada...) però que també té lloc en espais compartits amb altres grups, etc. Apareix risc quan es pot fer ús d'aquest moment per apartar l'infant del grup, apropar-se en excés pel fred, tenir contactes inadequats, dormir un adult amb els infants o fer fotos i vídeos.	Mitjà	Entendre el bivac o el dormir fora de casa com una activitat col·lectiva en què cada infant ha de tenir el seu llit o el seu espai per dormir. Si es fan torns de monitors i monitores, és important fer torns compartits almenys en parelles, fer que els torns siguin rotatius i tenir un espai adequat per fer aquestes guàrdies (un llit per al monitor de guàrdia, situat en un espai accessible i que tingui sentit).
Fotos i vídeos	Fer mal ús de les imatges, fer fotos o vídeos per a ús personal, publicar fotos a la xarxa sense permís.	Alt	Respectar els drets d'imatge de l'infant. Usar preferiblement càmeres de l'entitat. Si es fan servir mòbils privats, enviar les fotos a l'entitat i no guardar-les al mòbil propi.

Activitat	Situació de risc potencial	Nivell de risc	Accions preventives
Ús de dades personals	Usar inadequadament les dades d'un infant. Donar les dades o fer-les públiques.	Baix	Garantir la confidencialitat de les dades.
Jocs i tallers	Considerem que hi ha risc en les activitats si es presenta una relació inadequada adult-infant en el joc, si les tipologies de joc no són adequades a l'etapa evolutiva de l'infant o als objectius d'aquesta. Favoritisme, apropaments inadequats, tocaments, jocs en què es pot quedar un monitor o monitora a soles amb un infant.	Baix	Plantejar objectius per poder planificar activitats coherents amb l'etapa evolutiva de l'infant i evitar els favoritismes en la relació adult-infant.
Espai abans i després de l'horari	Es generaria risc en aquests espais en cas que hi hagués un apropament inapropiat o inadequat a l'infant amb la finalitat d'intimar-hi. Informalment es podrien generar situacions d'assetjament entre el grup d'iguals en ser un espai més informal, etc.	Baix	És important que en aquests espais sempre hi hagi almenys dos monitors o monitores acompanyant els infants i joves per poder prevenir o actuar si es generessin situacions de risc. Si s'acaba l'activitat i els infants o adolescents no són recollits pels seus tutors legals, s'avisarà la policia local; no s'acompanyarà els infants o adolescents sense el permís per escrit dels tutors legals.
Espais de reflexió individual	Situació de relació individual i íntima en espais tancats. Hi pot haver risc si es genera una relació inadequada o es fa servir per treure informació de l'infant.	Mitjà	Aquests espais han d'estar preparats per tot l'equip de monitors i monitores i han de respectar la intimitat de l'infant, però recomanem que no siguin en un espai tancat (es poden generar espais tranquils en llocs oberts, etc.). Recomanem limitar-ne la durada i fer-ho en total transparència amb la resta de l'equip.
Obsequis	Hi ha risc que es presentin favoritismes amb certs infants sense motiu.	Baix	Tractar tots els infants igual. Els regals han de ser pactats prèviament (exemple: amic invisible, premi per algun joc, etc.). Afavorir els regals grupals per sobre dels individuals. Si els monitors i monitores reben regals d'un sol nen o nena (dibuixos...), s'han de quedar a l'espai on es fan les activitats; no es porten a casa com una cosa especial.
Activitats amb persones externes a l'activitat	En aquestes activitats hi pot aparèixer la participació de persones externes a l'entitat.	Alt	Garantir i estar alerta que les persones externes es limiten a fer les seves tasques, i no les pròpies de l'equip de monitors i monitores (exemple: l'infant ha d'anar al lavabo amb un monitor o monitora).
Desplaçament amb famílies	Quedar-se sol amb familiars externs sense consentiment dels tutors legals de l'infant, que se l'enduguin fora d'hora sense avisar, etc.	Alt	Fer una autorització amb les inscripcions generals que inclogui aquest fet, ja que, especialment en situacions familiars conflictives, és important conèixer-les per acordar prèviament com es desenvoluparan aquests desplaçaments. Demanar prèviament un permís per escrit dels tutors legals si hi ha algun canvi puntual. No deixar mai cap infant en mans de persones no autoritzades.

Situacions de risc per a dues franges d'edat que tenen unes peculiaritats que fan necessària una mirada de protecció més concreta per a algunes situacions:

Situacions de risc i accions preventives, infants de 0 a 4 anys

Activitat	Situació de risc potencial	Nivell de risc	Accions preventives
Ús del lavabo	Activitat realitzada per una sola persona educadora, possibilitat d'aprofitar la intimitat del lavabo per a apropaments inadequats (tocaments, fotos, etc.).	Alt	Lavabos amb portes de vidre. Si els nens i nenes són autònoms, intentar que hi vagin sols, o anar amb un grup d'infants (educar per aprendre a gestionar el temps).

Activitat	Situació de risc potencial	Nivell de risc	Accions preventives
Dutxes i higiene personal, piscina i activitats relacionades amb l'aigua	Durant aquest espai es pot generar risc si un monitor o monitora es dutxa sol/a amb l'infant. Hi pot haver un apropament inapropiat o inadequat a l'infant, i la possibilitat de fotos, exhibicionisme intencionat, coacció de fer algunes actuacions, etc.	Alt	Aquesta mena d'activitats s'han de presentar com a activitats grupals, ja que pot ser una eina de normalització si ens ho plantejem com a objectiu. És important, en el cas de les dutxes, que no les tanquem amb baldó i que hi hagi sempre més de dos infants, a part del monitor o monitora.
Canvis de roba	En aquest espai es pot produir que un monitor o monitora acompanyi l'infant perquè faci aquesta activitat. Es podria generar risc si es fa ús d'aquest espai per a finalitats com fer fotografies, tocaments, o fins i tot fer-ne un espai íntim per quedar-se a soles amb un infant.	Alt	Els canvis de roba han d'estar plantejats com a activitats grupals. Si s'ha de fer un canvi de roba puntual que impliqui només un infant, és important avisar un altre membre de l'equip de monitors/es i respectar el temps lògic d'aquesta activitat.
Espai de migdiada	Apropament inapropiat, en ser un possible moment d'intimitat i foscor on hi pot haver accions o actituds de risc.	Mitjà	Garantir que els torns de monitors i monitores en aquests espais són de dos en dos, especialment si hi ha guàrdies.
Fotos i vídeos	Fer mal ús de les imatges, fer fotos o vídeos per a ús personal.	Alt	Respectar els drets d'imatge de l'infant. Usar preferiblement càmeres de l'entitat. No utilitzar els mòbils durant les activitats.
Pernotacions, nens i nenes que ploreu a la nit	Posar el nen o nena a dormir al propi llit, apropament inapropiat, en ser un possible moment d'intimitat i foscor on hi pot haver accions o actituds de risc.	Alt	Garantir que els nens i nenes dormiran al seu llit, en cap cas al llit del monitor o monitora. Si és necessari tranquil·litzar-los, es farà a l'habitació que comparteixen amb altres nens i nenes.

Situacions de risc i accions preventives, adolescents

Activitat	Situació de risc potencial	Nivell de risc	Accions preventives
Fotos, vídeos i xarxes socials	Possibilitat d'amistat per xarxes socials entre un monitor o monitora i un adolescent o jove, o entre els mateixos grups d'iguals. Aquestes eines ens donen possibilitats de comunicació i difusió infinites (xats, compartir imatges, compartir informació de la nostra vida privada, etc.). Es generaria el risc en el punt que es fa un mal ús de les imatges.	Alt	Respectar els drets d'imatge i fer ús, sempre que sigui possible, de càmeres de l'espai. Evitar que els infants usin els telèfons propis per capturar imatges per a ús personal a l'espai (sense haver fet un treball educatiu de bon ús de les noves tecnologies) i plantejar l'ús de les xarxes com a eina de treball i difusió, no de contacte personal amb un adolescent o jove. Una bona prevenció també inclou educar en les xarxes socials i la intimitat.
Trucades i missatges a adolescents	En els grups més consolidats i autogestionats, l'ús del telèfon com a eina de comunicació és habitual. Aquest contacte no s'ha de produir per parlar de temes no relacionats amb l'activitat.	Baix	Fer servir els telèfons i canals de l'entitat (grups oficials amb més d'una persona adulta de l'equip) i limitar el contacte a qüestions de l'activitat, amb coneixement de les famílies.
Premonitors/es menors d'edat	Es pot produir en entitats de lleure en què dins d'aquesta edat es comencin a adquirir tasques de monitoratge parcials o totals, malgrat la no majoria d'edat, en què els joves passen a formar part de l'equip de monitors i monitores.	Alt	És important treballar aquest procés de manera consensuada en l'equip (abans de tenir monitors i monitores menors) i marcar els drets i deures que tenen els monitors i monitores perquè no hi hagi dubtes. No hem d'oblidar que la seva condició de menors d'edat passa també per tenir l'autorització dels tutors legals i el full de compromís de voluntariat signat per aquests (art. 7.4 de la Llei 25/2015).

7. Gestió de personal i del voluntariat

La Gresca recull i assumeix en tots els seus processos de gestió de persones, contractades i voluntàries, els compromisos derivats de la present política de bon tracte vers la infància i l'adolescència. En concret:

- **Selecció.** En els processos de selecció del personal i d'acollida del voluntariat es garanteix la idoneïtat de les persones per desenvolupar tasques educatives amb menors, mitjançant les tècniques de selecció, el cribratge i les entrevistes individuals o grupals. Al voluntariat se li fa una entrevista d'acollida, i la seva vinculació es formalitza amb el full de compromís de voluntariat.
- **Certificat negatiu de delictes sexuals.** Totes les persones que presten els seus serveis o col·laboren en activitats que impliquen contacte habitual amb menors, siguin treballadores, voluntàries, en pràctiques o becàries, han d'aportar el certificat negatiu del Registre Central de Delinqüents Sexuals abans d'iniciar l'activitat (art. 57 de la LO 8/2021). El certificat es renova cada [] anys i les persones es comprometen a comunicar qualsevol canvi en la seva situació. L'alumnat de servei comunitari segueix el que estableixi el conveni amb el centre educatiu.
- **Formació.** En els processos de formació, tant del personal com del voluntariat, es garanteix la inclusió d'accions formatives i/o informatives orientades a donar a conèixer el marc d'actuació de bon tracte cap a la infància i l'adolescència de l'organització, així com el codi de conducta per a l'exercici de la tasca educativa amb infants i adolescents. Aquesta formació es fa abans o a l'inici de l'activitat i es recull en el registre de formació.
- **Declaració de coneixement i compromís.** Totes les persones incloses en l'apartat 4.a signen la declaració de l'annex 3 abans de començar la seva activitat.

Incompliments. En l'aplicació del codi de conducta es garanteix l'actuació, el seguiment i la resposta davant de possibles faltes que atemptin contra la tasca educativa o vulnerin el codi de conducta i el marc de bon tracte a la infància i l'adolescència que emmarca aquest document:

- Per a les **persones treballadores**, segons la graduació de faltes i sancions del conveni col·lectiu aplicable.
- Per a les **persones voluntàries**, l'incompliment del codi de conducta es considera un incompliment manifest del full de compromís i pot comportar la desvinculació justificada del programa de voluntariat (art. 10.d de la Llei 25/2015).
- Per a **proveïdors i entitats col·laboradores**, pot comportar la finalització de la col·laboració.
- En tots els casos, sens perjudici de la comunicació a les autoritats competents quan escaigui.

8. Resposta de casos

La Gresca respondrà de forma adequada a totes i cadascuna de les situacions de desprotecció, sospites, denúncies i comunicacions relacionades amb els drets dels infants i adolescents amb els quals treballem. Per fer-ho seguirem les indicacions dels procediments aprovats per l'entitat, que es detallen als annexos 1 i 2.

Totes les persones incloses en l'abast d'aquesta política (vegeu l'apartat 4) tenen la responsabilitat i l'obligació d'informar si tenen motius raonables per sospitar que una nena, nen o adolescent està patint maltractament o es troba en risc de patir-lo, i de comunicar qualsevol preocupació, sospita o incident relatiu a un comportament que contravingui la nostra política de protecció i bon tracte o el nostre codi de conducta.

La notificació dels fets s'ha de fer dins de les 24 hores següents a tenir coneixement de la situació, a la delegada de protecció o a la direcció, seguint els canals de comunicació que estableixen els protocols d'actuació de La Gresca (vegeu els annexos 1 i 2). La institució emetrà una primera resposta dins de les 72 hores següents a la recepció de la notificació.

Si hi ha un perill immediat per a l'infant o adolescent, cal trucar primer al 112. Per a orientació en qualsevol moment, es pot trucar a Infància Respon, al **116 111** (gratuït, confidencial, 24 hores).

Cap persona es veurà perjudicada en la seva relació contractual, de voluntariat o de col·laboració amb La Gresca per haver notificat preocupacions, sospites o incidents. Si una persona decideix conscientment no informar sobre una preocupació, sospita o incident, pot ser objecte de les mesures previstes a l'apartat 7.

Les preocupacions, sospites o incidents poden ser de les tipologies següents:

- a) Observació directa d'un cas de violència cap a un infant o adolescent.
- b) Revelació o indicació, per part de tercers, d'un cas de violència potencial cap a l'infant o adolescent, dins o fora de l'organització.
- c) Incompliment de la present política de protecció i bon tracte o dels procediments associats per part d'alguna persona inclosa en l'abast d'aquesta política.

La informació relativa a les notificacions es desarà de forma adequada i només hi tindran accés les persones designades com a responsables de la gestió dels casos.

9. Difusió i participació

Intern. Es donarà a conèixer la política de bon tracte cap a la infància i l'adolescència de La Gresca a tots els equips d'acció directa i d'intervenció educativa de l'organització, contractats i voluntaris. Els protocols i el codi de conducta s'enviaran per correu electrònic a totes les persones treballadores i voluntàries, s'explicaran a la formació inicial i se'n recollirà la declaració de coneixement i compromís (annex 3).

Infants i adolescents. Els infants i adolescents coneixeran, amb un llenguatge adaptat a la seva edat, els seus drets, les normes de bon tracte i a qui poden adreçar-se si alguna cosa els fa sentir malament o insegurs. Per fer-ho:

- Es farà una versió de la política adaptada a infants i una altra adaptada a adolescents.
- Es treballarà a l'inici de cada curs i de cada casal o colònies, en una activitat específica per grup.
- Es posarà a la seva disposició un canal per expressar preocupacions (persona referent, delegada de protecció i, per als adolescents, un canal escrit o anònim).
- Els infants i adolescents participaran en l'avaluació de les mesures preventives (apartat 6).

Famílies. Les famílies seran informades de la política en el moment de la inscripció i rebran un resum amb el nom i el contacte de la delegada de protecció. Les autoritzacions de desplaçaments, imatges i activitats es recolliran amb la inscripció. La Gresca es coordinarà amb les famílies en la resposta als casos, llevat que això posi en risc l'infant.

Extern. Aquest document estarà penjat al web de l'entitat, a l'apartat de transparència «Protecció de la infància», i serà accessible per a qualsevol persona que vulgui conèixer la política de bon tracte cap a la infància i l'adolescència de La Gresca. La versió publicada no inclourà dades personals que no siguin necessàries.

10. Seguiment i revisió de la política

La Gresca, en el marc de la política de protecció i bon tracte cap a la infància i l'adolescència, té un especial interès a dotar-se d'eines que serveixin per al seguiment i l'avaluació de les accions plantejades per a la protecció dels infants i adolescents.

Semestralment, la Junta Directiva de l'organització farà el seguiment de les mesures previstes en aquest document en matèria de prevenció del maltractament cap als infants i adolescents. Aquest seguiment servirà per valorar i prendre les accions correctores necessàries per garantir la protecció i el bon tracte dels infants i adolescents a la nostra entitat. El seguiment inclourà la valoració del grau de compliment dels certificats negatius, de la formació i de les declaracions de coneixement, tant del personal com del voluntariat, i les aportacions dels infants, adolescents i famílies.

Entenem que el treball de protecció i bon tracte és un procés afectat per canvis externs i interns. Per això, cada 4 anys procedirem a un procés de revisió de la política de protecció i bon tracte cap a la infància i l'adolescència, i també quan hi hagi canvis normatius o organitzatius rellevants.

Annex 1. Protocol davant de la sospita o certesa d'abús en la infància i l'adolescència a l'entitat

La Gresca forma part com a entitat federada de Fundesplai. Amb aquesta entitat comparteix la missió i els valors que guien la nostra manera d'actuar dia rere dia.

En aquest sentit, compartim i subscrivim el protocol aprovat per Fundesplai que fa referència a l'actuació en casos de sospita o certesa d'abús en la infància i l'adolescència. L'enllaç al protocol d'actuació és el següent:

https://fundesplai.org/wp-content/uploads/2023/03/20201104_Protocol_Abusos_Fundesplai.pdf

Pel que fa als aspectes organitzatius concrets del protocol en referència a La Gresca, es detallen tot seguit.

Annex 1.1. Delegats/des de protecció contra els abusos sexuals a La Gresca

Tal com determina el Protocol marc d'actuacions contra el maltractament a infants i adolescents de Catalunya, cada entitat, fundació o moviment ha de tenir com a mínim un delegat/ada de protecció.

El delegat/ada té com a funció, entre d'altres, assessorar i donar suport a l'equip en temes de circuits, àmbit judicial, coordinacions amb serveis externs, etc. i ajudar en la presa de decisions en casos d'indis de situacions abusives o de maltractament que puguin patir els infants i adolescents que participen en les activitats.

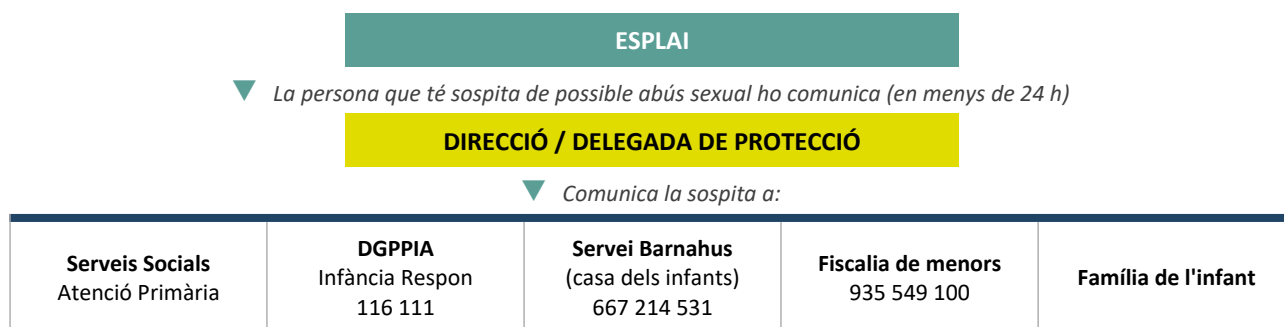
El responsable final de cada entitat o servei, amb el suport del delegat/ada de protecció en temes de maltractament i/o abusos sexuals, serà l'encarregat/ada de liderar i supervisar les accions a realitzar.

En el cas de La Gresca, tenim una delegada de protecció a la qual us podeu adreçar: []

En tots els circuits: si hi ha perill immediat per a l'infant, trucar al 112 abans de seguir el circuit. Telèfons: Infància Respon 116 111 · Servei Barnahus (casa dels infants) 667 214 531 · Fiscalia de menors 935 549 100. Verificar els telèfons del Barnahus i de la Fiscalia a cada revisió.

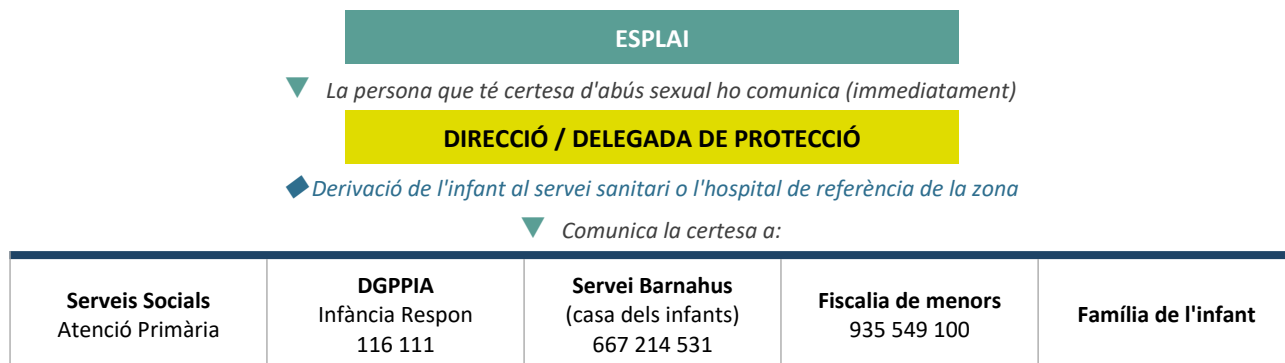
Annex 1.2. Procediment en cas de sospita d'abús sexual

Situació de sospita fonamentada d'abús sexual: és aquella situació on el diagnòstic no permet confirmar en aquesta primera valoració la certesa de maltractament; tot i així, esdevé necessària la protecció immediata del menor.

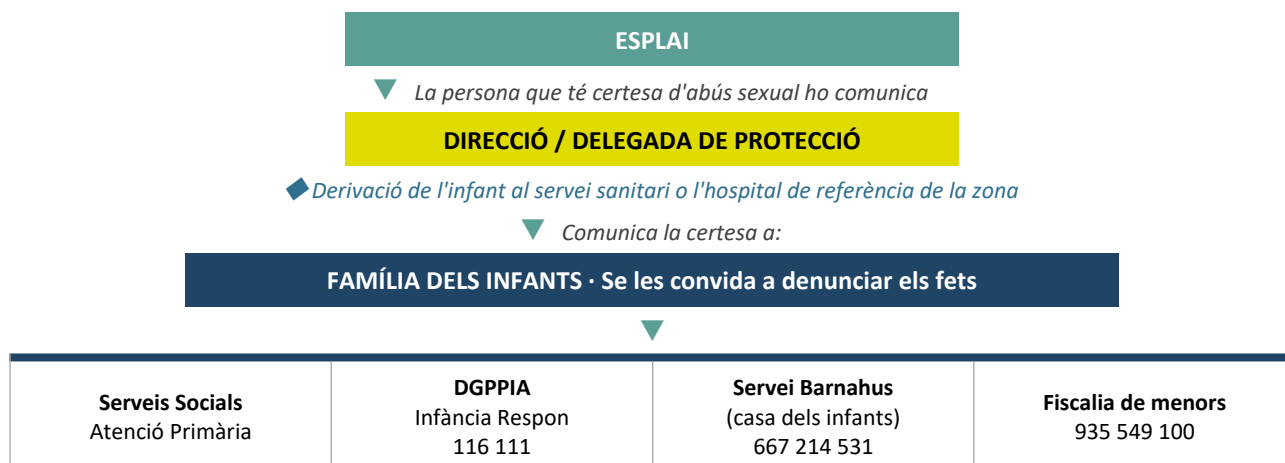
Annex 1.3. Procediment en cas de certesa d'abús sexual

Situació greu i amb certesa de diagnòstic: és aquella situació on el professional que atén un menor sap que una altra persona n'ha abusat. Aquesta situació inevitablement comportarà la intervenció del sistema protector i del sistema penal des de l'inici, i la protecció immediata de l'infant.

Annex 1.4. Procediment en cas de certesa d'abús sexual entre dos infants

Situació d'abús sexual d'un infant cap a un altre infant: és aquella situació on s'ha produït un abús sexual i l'agressor és un infant. És important notificar-ho, sigui a les famílies o al mateix recurs d'infància, ja que pot servir per evitar la cronificació d'una conducta abusiva que comportarà problemes legals en el futur.

En cas que les famílies no denunciïn, ho farà La Gresca.

Annex 1.5. Registre de rebuda

REGISTRE DE REBUDA

Protocol de prevenció i actuació en cas de sospita o certesa d'abusos sexuals a les activitats de La Gresca

La persona sotasignada, treballadora o voluntària que actualment presta els seus serveis o col·labora amb aquesta entitat, reconeix haver rebut la informació següent en virtut del procediment aprovat per l'entitat:

· Protocol de prevenció i actuació en cas de sospita o certesa d'abusos sexuals a les activitats de La Gresca

Dada	Valor
Cognoms	
Nom	
DNI/NIE	
Condició (treballadora / voluntària / en pràctiques)	
Àrea o projecte	

Signatura	Data

Annex 2. Protocol per a la prevenció, la detecció i l'actuació davant l'assetjament entre infants

La Gresca forma part com a entitat federada de Fundesplai. Amb aquesta entitat comparteix la missió i els valors que guien la nostra manera d'actuar dia rere dia.

En aquest sentit, compartim i subscrivim el protocol aprovat per Fundesplai que fa referència a la prevenció, la detecció i l'actuació davant l'assetjament entre infants. L'enllaç al protocol d'actuació és el següent:

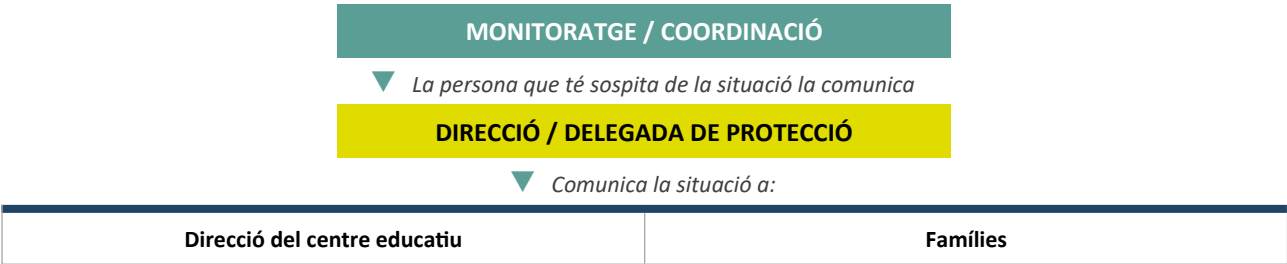
https://fundesplai.org/wp-content/uploads/2023/03/PROTOCOL_ASSETJAMENT_DEF.pdf

Pel que fa als aspectes organitzatius concrets del protocol en referència a La Gresca, es detallen tot seguit. La delegada de protecció a la qual us podeu adreçar és []

Annex 2.1. Protocol a seguir en activitats de lleure dins el marc escolar

Annex 2.2. Protocol a seguir en activitats de lleure no vinculades a una escola

Annex 2.3. Registre de rebuda

REGISTRE DE REBUDA

Protocol per a la prevenció, la detecció i l'actuació davant l'assetjament entre infants

La persona sotasignada, treballadora o voluntària que actualment presta els seus serveis o col·labora amb aquesta entitat, reconeix haver rebut la informació següent en virtut del procediment aprovat per l'entitat:

· Protocol per a la prevenció, la detecció i l'actuació davant l'assetjament entre infants

Dada	Valor
Cognoms	
Nom	
DNI/NIE	
Condició (treballadora / voluntària / en pràctiques)	
Àrea o projecte	

Signatura	Data

Annex 3. Declaració de coneixement i compromís

Aquesta declaració la signen, abans de començar la seva activitat, totes les persones treballadores, voluntàries, en pràctiques o becàries de La Gresca.

Dada	Valor
Nom i cognoms	
Condició (treballadora / voluntària / en pràctiques)	
Àrea o projecte	

Declaro que:

- He rebut, llegit i entès la Política de protecció i bon tracte a la infància i l'adolescència de La Gresca, el codi de conducta i els protocols d'actuació (annexos 1 i 2).
- Em comprometo a complir el codi de conducta i les mesures preventives de la política en totes les activitats de l'entitat.
- Conec que he de comunicar a la delegada de protecció o a la direcció, en un termini màxim de 24 hores, qualsevol sospita o indicati de violència cap a un infant o adolescent, i que no patiré cap perjudici per fer-ho.
- He lliurat el certificat negatiu del Registre Central de Delinqüents Sexuals (si la meva activitat implica contacte habitual amb menors) i em comprometo a comunicar qualsevol canvi en la meva situació.
- Conec que l'incompliment del codi de conducta pot comportar les mesures previstes a l'apartat 7 de la política.

Ripollet, a _____ de _____ de 20____

Signatura de la persona	Per La Gresca (nom i signatura)